

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Η έννοια του εναλλακτικού τουρισμού

Το κείμενο είναι ελαφρώς διασκευασμένο απόσπασμα από επιστημονικό άρθρο του Κωνσταντίνου Ανδριώτη με τίτλο «Ο εναλλακτικός τουρισμός και τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά του», δημοσιευμένο στο Academia.edu. (προσπέλαση στις 22/8/2022).

[...] Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί το ενδιαφέρον για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού από τουριστικούς επενδυτές και φορείς ανάπτυξης που δεν είναι ικανοποιημένοι από τη μαζικοποίηση της τουριστικής διακίνησης και τις επακόλουθες αρνητικές της συνέπειες.

[...] Οι εναλλακτικοί τύποι τουρισμού (και τουρίστα) επιφέρουν λιγότερες αρνητικές συνέπειες στους προορισμούς υποδοχής τουριστών, χωρίς όμως να μειώνουν τα θετικά οικονομικά αποτελέσματα, πραγματικότητα επιθυμητή από όλους όσους βρίσκονται σε θέσεις κλειδιά στην τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής καθώς και τον ντόπιο πληθυσμό. [...] Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού δίνουν την ευκαιρία στις χώρες να αναπτύξουν τη δική τους υποδομή, ώστε να συμμετέχουν οι ίδιες στην ορθολογική ανάπτυξή τους – ουσιαστικά να κερδίσουν τη μάχη σε σημαντικά θέματα, αντί να τα παραχωρούν όλα σε ξένους επιχειρηματίες του τουριστικού χώρου.

Τι εννοούμε όμως όταν αναφερόμαστε στον εναλλακτικό τουρισμό και ποιες μορφές τουρισμού θεωρούνται εναλλακτικές συγκρινόμενες με ποιες άλλες; Μια εξέταση της έννοιας αποκαλύπτει ότι ο εναλλακτικός τουρισμός θεωρείται εναλλαγή της τουριστικής μαζικοποίησης και ως εκ τούτου έχει διαφορετικές επιπτώσεις και πρακτικές ανάπτυξης. Συνεπώς, οι εναλλακτικοί τύποι τουρισμού είναι αυτοί που αντιτίθενται στις μέχρι τώρα παραδοσιακές μορφές μαζικής τουριστικής ανάπτυξης. [...]

Ο εναλλακτικός τουρισμός είναι μικρής κλίμακας, μη συμβατικής φύσης, μη μαζικής εξειδίκευσης καθώς και κοινωνικά και περιβαλλοντολογικά ευαίσθητος και γεμάτος σεβασμό, σε αντίθεση με το συμβατικό τύπο μαζικού τουρισμού σε μεγάλα θέρετρα. Συνεπώς, ο εναλλακτικός τουρισμός είναι μια διαδικασία που προωθεί μια μορφή ταξιδιού, φιλική προς το περιβάλλον, επιτρέποντας θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και από κοινού βιώματα μεταξύ των μελών διαφορετικών κοινωνιών.

Από τα παραπάνω κατανοούμε ότι ο εναλλακτικός τουρισμός θεωρείται ως διαμετρικά αντίθετος του μαζικού, με τον εναλλακτικό να εμφανίζεται ως καλός και ο μαζικός ως κακός. Όπως έχουν αποκαλύψει πολλοί μελετητές, [...] η πλειοψηφία των αρνητικών συνεπειών της τουριστικής ανάπτυξης προκύπτει από το μαζικό τουρισμό, για το λόγο ότι συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό τουριστών, απαιτεί επενδύσεις μεγάλης κλίμακας και λιγότερη συμμετοχή της ντόπιας κοινωνίας στην αναπτυξιακή διαδικασία. Οι αρνητικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού είναι πιο έκδηλες για τους τουριστικούς προορισμούς, γιατί ο μαζικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από συγκέντρωση υποδομής και τουριστών στον χρόνο και στον τόπο, με λιγότερη ευαισθησία στους εγχώριους πλουτοπαραγωγικούς πόρους εξαιτίας του εντατικού τύπου τουριστικής ανάπτυξης [...].

A3. (μονάδες 25)

Σε ένα άρθρο σου στην τοπική εφημερίδα της περιοχής όπου κατοικείς να παρουσιάσεις τα βασικά χαρακτηριστικά του εναλλακτικού τουρισμού που σου έκαναν εντύπωση στο παραπάνω κείμενο και να προτείνεις τρόπους για την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής σου. (200-250 λέξεις)

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΝΙΚΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (1940-2015)

Μια ιστορία του μακρύ χειμώνα

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το ομότιτλο διήγημα του Νίκου Χουλιάρα, Αθήνα, Νεφέλη, 1990, σ.σ. 11-18.

Οι ταξιδιώτες που τυχαίνει να μπουν για πρώτη φορά σε ξένη πόλη, βλέπουν πάντα αυτά που φαίνονται με την πρώτη ματιά και πάντοτε απέξω. Τους δρόμους βλέπουν και τα σπίτια· το πώς είναι καμωμένα, τις ιδιομορφίες που έχουν και τα τέτοια.

Παρατηρούν και τους ανθρώπους: να μπεινοβγαίνουν στα μαγαζιά ή να περπατούν, έξω, στους δρόμους. Τους ακούνε κιόλας να μιλούν, να λένε τα δικά τους· γιατί η κάθε πόλη έχει το δικό της το ρυθμό, το ιδιαίτερό της ύφος κι αυτό είναι που τραβάει τον ταξιδιώτη. Αυτό είναι κιόλας που τον μελαγχολεί. Τη θέλει όμως, όπως φαίνεται, αυτού του είδους τη μελαγχολία, γιατί είναι κάτι που έρχεται απέξω, κι όσο να 'ναι, δεν πρόκειται να κρατήσει για πάντα. Σε δύο –τρεις μέρες θα 'χει φύγει από κει και στα δικά του θα γυρίσει πάλι· στο σπίτι του και στις συνήθειες τις δικές του· σε κείνη την καθημερινότητα που τον κρατάει σε κάποια ισορροπία.

Παρόλο όμως που οι ταξιδιώτες, όταν βρίσκονται σε ξένη πόλη, παρατηρούν τα πάντα, τους διαφεύγει κάθε φορά πως αυτό που βλέπουν δεν είναι άλλο παρά μονάχα το σκηνικό. Ένα σκηνικό όπου παίζεται μια παράσταση στα δικά τους τα μέτρα και με τη δική τους τη συμμετοχή, ενώ η πόλη παίζει αλλού και πάντα πίσω απ' τις κουρτίνες: μια άλλη παράσταση δίνεται εκεί, που δεν πρόκειται ποτέ τους να τη δουν, αφού, έτσι κι αλλιώς, αυτοί δε βρίσκονται μέσα στα πρόσωπα του δράματος. Απέξω πάντα θα 'ναι, μιας κι είναι μόνο θεατές: οι θεατές ενός μεγάλου σκηνικού, όσο μια πόλη ολόκληρη, με τις χιλιάδες της ψυχές: ψυχές που ξετυλίγουν μπρος στα μάτια τους ένα θέαμα όμοιο με κείνο που θα 'βλεπαν και σ' οποιαδήποτε άλλη πόλη, γιατί στην εξωτερική εικόνα μόνο να σταθούν κι αυτή είναι που θα κρατήσουν όταν φύγουν.

B3. (μονάδες 25)

Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Στο κείμενο παρουσιάζονται εικόνες μιας πόλης, όπως τη βλέπουν οι ταξιδιώτες που την επισκέπτονται. Ποια σημεία αυτής της παρουσίασης της πόλης σου έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση και γιατί;
- ή
2. Εάν ήσουν επισκέπτης-τουρίστας σε μια πόλη, σε ποια στοιχεία της θα εστίαζες την προσοχή σου; Να γράψεις τις σκέψεις και τις εντυπώσεις σου στο ημερολόγιό σου, αφού φανταστείς πως επισκέφτηκες μία πόλη.

Μονάδες 25